

Любий друже!

У школі розпочалися канікули. Ти відпочиватимеш, але не забувай і про те, чого навчився у попередньому класі. У цьому тобі допоможе зошит, який створено для майбутніх чотирикласників. Виконуючи завдання, ти повторюватимеш вивчений матеріал, перевірятимеш свої здібності, а також подорожуватимеш разом із веселими героями різними континентами нашої Земної кулі. На сторінках зошита також є ігри, у які можна пограти разом із друзями.

*Приємних тобі канікул і успіхів у навчанні
в наступному навчальному році.*

Євразія

Євразія — найбільший материк світу. Він складається з двох частин — Європи й Азії. На території Євразії розташовано більш ніж 90 держав, у яких живуть люди різних національностей.

Досить різноманітна природа Євразії. Оскільки материк простягнувся далеко з півночі на південь, він включає різні кліматичні пояси. А це зумовлює відмінність рослинного і тваринного світу в різних районах материка.

Так, на півночі Євразії ростуть ялини, сосни, дуби, водяться білі ведмеді, моржі, тюлені, песці, північні олені. А в південній частині ростуть кипариси, евкаліпти, мангри, оливкові дерева. У хвойних і листяних лісах Європи мешкають вовки, лосі, лисиці, білки, зайці. У суворій тайзі Азії — ведмеді, соболі, глухарі, а в пустелях — верблюди, у горах — яки, гірські барани, снігові барси. На півдні материка клімат вогкий і теплий. Тут багата рослинність, різноманітний тваринний світ: слони, носороги, крокодили, мавпи, тигри, павичі, папуги.

Запиши, яких тварин можна зустріти на півночі Євразії:

на півдні:

Жовті сторінки

І в пустелі бувають ліси — саксаулові. Мешканці пісків пишуть на жовтих сторінках.

Жовті сторінки — бархани — зверху донизу розліняні вітром у косу лінійку: пишійть, кому не ліньки!

І пишуть! Пишуть ногами, хвостами, крилами. Навіть животами! Про себе, про дім, про друзів, про сусідів. Про пригоди і події. Кожен своїм почерком і на свій особливий лад. Усі бархани розписані — метри і кілометри оповідок! Крокуй та читай.

От здивується той, хто вважає черепаху повільною і незграбною! Подивився б він на її черевні щитки: вони натерті до блиску, як підошви подорожуючого. Слід черепахи, буває, тягнеться кілометрами, не просто їй знайти в пустелі траву. Але вона шукає, не впадає у відчай. Угору на бархан, униз із бархана. Доки не знайде.

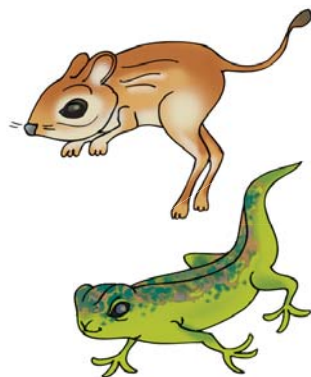
Тушканчики — тваринки дивовижні: тільце мишки, вушка зайчика, ноги кенгуру і коров'ячий хвіст із китичкою! Усі тваринки на чотирьох ногах бігають, а тушканчики на двох задніх стрибають. Хвіст у них і штовхач, і підпірка, і балансир. А ще й обманщик: стрибає тушканчик вліво, а хвостик показує вправо.

Сітчаста ящірка повзає і принохується. І раптом починає копати!

Буває, по плечі в пісок заривється, але обов'язково викопає личинку чи жука!

Ніс її прямо крізь землю чує. Вірніше — крізь пісок.

Два пальці вперед, два пальці назад — домовий сич крокував. Сич-то домовий, а де в пустелі будинки?

Доводиться пристосовуватися і поселятися не в домі на горищі, а ... під землею в норі! І жити, як тваринка, у норі, хоч і птах.

Змії безногі залишають сліди черевцем. У різних змій різні черевця, а тому й сліди різні. У стріли-змій черевце ху-деньке, слід легкий, стрімкий.

Як на ковзанах, ковзає вона від кущика до кущика, як стріла летить!

Найбільший слід у пісках — верблюдячий. Босий він якийсь — ані кігтів, ані копит. Немов верблюд на кожную ногу по дві калоші одягнув!

(За М. Сладковим.)

Склади план тексту. Запиши його. Перекажи текст за планом.

План

Розбери слово за будовою:

ПОДИВИВСЯ.

Прочитай текст. Познач префікси у словах.

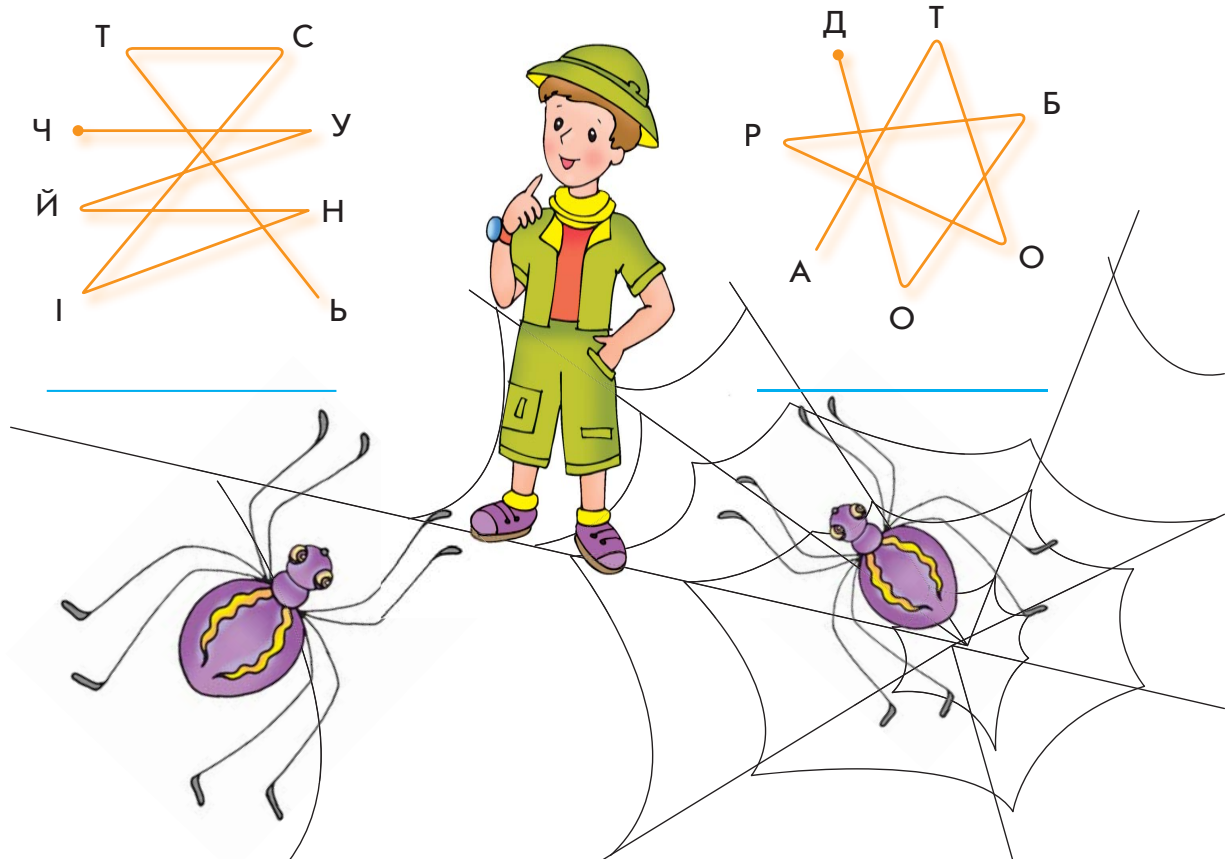
Перед кожною людиною стоять важливі завдання, які вона покликана виконати впродовж свого життя. І поки ти ще маленький, треба навчитися бачити красу великого і складного світу, серцем полюбити його і робити добро на Землі. Тому змалку вивчай природу, придивляйся, прислухайся, захоплюйся, запам'ятовуй і дивуйся.

(За Н. Красоткіною.)

Визнач число і рід поданих іменників:

Людиною _____, завдання _____,
красу _____, серцем _____,
природу _____, життя _____.

Спробуй прочитати слова, що сховалися у павутинках. Запиши їх.
Про які людські риси хоче сказати павучок?

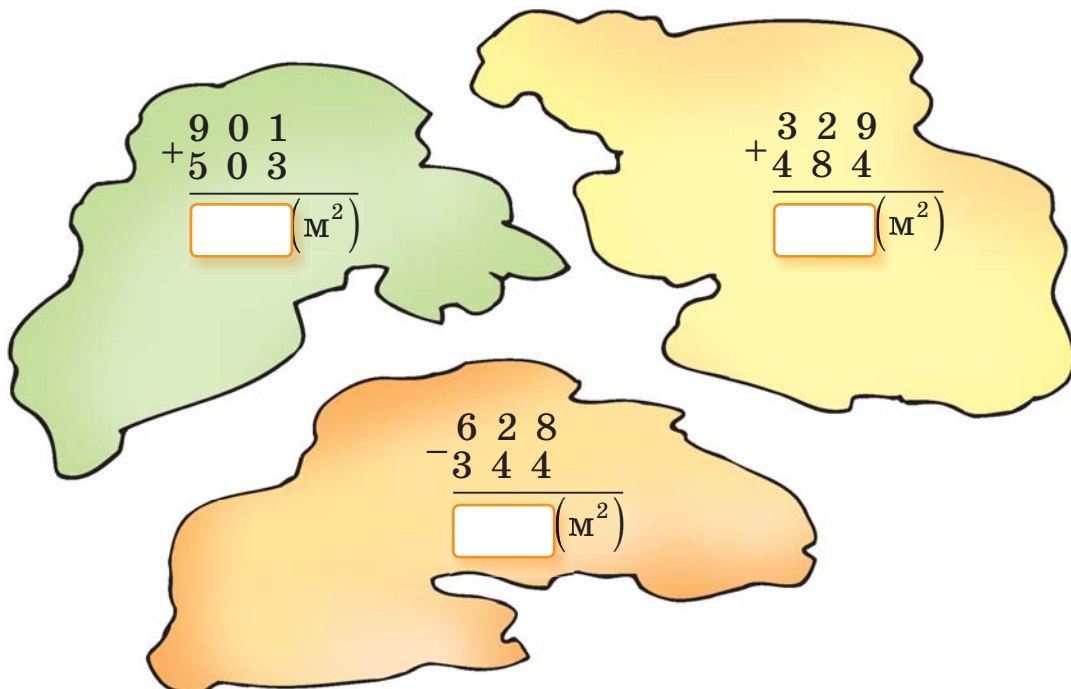
6

Цікавинка

Майже п'яту частину Греції складають дрібні острови.

Розв'яжи приклади й дізнайся площу островів.

Дізнайся про назви столиць деяких країн континенту Євразія, які відвідав мандрівник. Склади у слово не червоні літери.

ПАРКЕТ + КРИЖА = _____

КОЛОСОК + ФІЛАРМОНІЯ = _____

ПРАВО + ЗАГАДКА = _____

ДЕРЕВО + ЛІТО = _____

ПЕЧИВО + КІНЕЦЬ = _____

ТОМАТ + КІМОНО = _____

Склади зі слів речення, ставлячи іменники в потрібній формі.
У кожному реченні підкресли граматичну основу.

Людина, у, діяльність, своїй, природа, змінила, Європи.

Зараз, невелику, ліси, площа, займають.

Їх, поля, зайняли, місце, й, сади.

Визнач рід і число кожного слова, крім виділених. Якими частинами мови є виділені слова?

Тривалі ушкодження чи знищення значних територій природного середовища називають **екологічною катастрофою**.

Запиши до поданого слова синоніми.

М А Н Д Р У В А Т И
